

Investigating the Role of Supportive Actors in the Individualized Curriculum of those Admitted to the Fields of Medicine, Dentistry and Pharmacy

Khatamikia L^{1*}, Fathi Vajargah K², Hakimzadeh R³, Sharifi M⁴

1. Phd Student in Curriculum Studies, Faculty of Education Sciences and Psychology, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran

2. Department of Education Sciences, Faculty of Education Sciences and Psychology, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran

3. Department of Education Sciences, Faculty of Psychology and Education Sciences, Tehran University, Tehran, Iran

4. Department of Psychology, Faculty of Education Sciences and Psychology, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran

Article Info

Article Type:

Research Article

Article History:

Received: 2021/07/28

Accepted: 2021/09/01

Key words:

Supportive Actors
Individualized Curriculum
Medicine, Dentistry
pharmacy

*Corresponding author:

Khatamikia L, Phd Student in Curriculum Studies, Faculty of Education Sciences and Psychology, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran
lkhatamikia@gmail.com

©2021 Guilan University of Medical Sciences

ABSTRACT

Introduction: Individualized curriculum is an essential and important dimension in guiding learning experiences and achieving successful educational results. The aim of this research was to investigate the role of supportive actors in the individualized curriculum of those admitted to the fields of medicine, dentistry and pharmacy.

Methods: This research was performed with a qualitative method of phenomenological type. The participants of this research were those admitted to the daily courses of medicine, dentistry and pharmacy of Universities of Medical Sciences in Tehran and were selected by purposive sampling. Sampling continued until theoretical saturation was reached, eventually reaching 19 people. Data were collected using in-depth interviews and were analyzed by MaxQDA qualitative through seven-step Colaizzi pattern.

Results: In this research, the role of supportive actors in the individualized curriculum of those admitted to the fields of medicine, dentistry and pharmacy was investigated. The results of the research were classified into Three main concepts: family support (including sub-concepts of family scientific support, family psychological support), Support of school educational officials (including sub-concepts of scientific support of school educational officials, psychological support of school educational officials). And university professors' support (including sub-concepts of university professors' scientific support, university professors' psychological support).

Conclusion: The results of this research showed that supportive actors had an important role in the individualized curriculum of the research participants and as a result, their academic success; Scientific and psychological support of family, school educational officials, and then university professors can influence the results of educational evaluations.

How to Cite This Article: Khatamikia L, Fathi Vajargah K, Hakimzadeh R, Sharifi M. Investigating the Role of Supportive Actors in the Individualized Curriculum of those Admitted to the Fields of Medicine, Dentistry and Pharmacy. RME. 2021;13(4): 64-75.

واکاوی نقش کنشگران حامی در برنامه درسی انفرادی شده پذیرفته‌شدگان رشته‌های پزشکی، دندان‌پزشکی و داروسازی (یک مطالعه پدیدار شناسانه)

لیلا سادات خاتمی کیا^{۱*}، کورش فتحی‌واجارگاه^۲، رضوان حکیم‌زاده^۳، مسعود شریفی^۴

۱. دانشجوی دکتری، برنامه‌ریزی درسی، علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شهید بهشتی، ایران

۲. گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شهید بهشتی، ایران

۳. گروه علوم تربیتی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، ایران

۴. گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شهید بهشتی، ایران

اطلاعات مقاله

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

تاریخچه:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۵/۰۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۶/۱۰

کلید واژه‌ها:

کنشگران حامی

برنامه درسی انفرادی شده

پزشکی، دندان‌پزشکی، داروسازی

*نویسنده مسئول:

لیلا سادات خاتمی‌کیا، دانشجوی

دکتری، برنامه‌ریزی درسی، علوم تربیتی،

علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه

شهید بهشتی، ایران

lkhatamikia@gmail.com

چکیده

مقدمه: برنامه درسی انفرادی شده، بعد اساسی و مهم در هدایت تجارب یادگیری و کسب نتایج موفق آموزشی است. مطالعه حاضر با هدف واکاوی نقش کنشگران حامی در برنامه درسی انفرادی شده پذیرفته‌شدگان رشته‌های پزشکی، دندان‌پزشکی و داروسازی انجام شد.

روش‌ها: این مطالعه با روش کیفی از نوع پدیدارشناسی انجام گرفت. شرکت‌کنندگان این مطالعه، پذیرفته‌شدگان دوره روزانه رشته‌های پزشکی، دندان‌پزشکی و داروسازی دانشگاه‌های علوم پزشکی شهر تهران بودند که با نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. نمونه‌گیری تا زمان رسیدن به اشباع نظری، ادامه یافت و در نهایت به ۱۹ نفر رسید. با استفاده از مصاحبه عمیق اطلاعات جمع‌آوری شده و تجزیه و تحلیل داده‌ها با کمک نرم‌افزار تحلیل داده‌های کیفی مکس کیودا و براساس الگوی هفت مرحله‌ای کلابزی انجام گرفت.

یافته‌ها: در این مطالعه، نقش کنشگران حامی در برنامه درسی انفرادی شده پذیرفته‌شدگان رشته‌های پزشکی، دندان‌پزشکی و داروسازی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج حاصل از مطالعه در قالب سه کد مفهومی اصلی، حمایت خانواده (شامل کد های مفهومی فرعی: حمایت علمی خانواده، حمایت روان‌شناختی خانواده)، حمایت مسئولان آموزشی مدرسه (شامل کد های مفهومی فرعی: حمایت علمی مسئولان آموزشی مدرسه، حمایت روان‌شناختی مسئولان آموزشی مدرسه) و حمایت اساتید دانشگاه (شامل کد های مفهومی فرعی: حمایت علمی اساتید دانشگاه، حمایت روان‌شناختی اساتید دانشگاه) دسته‌بندی شدند.

نتیجه‌گیری: نتایج این مطالعه نشان داد که کنشگران حامی، نقش مهمی در برنامه درسی انفرادی شده شرکت‌کنندگان این مطالعه و در نتیجه موفقیت تحصیلی آنان داشته‌اند؛ حمایت‌های علمی و روان‌شناختی خانواده، مسئولان آموزشی مدرسه و سپس اساتید دانشگاه می‌تواند نتایج ارزشیابی‌های آموزشی را تحت تأثیر قرار دهد.

مقدمه

مدارس طراحی شده و انتظار می‌رود فراگیران آن‌ها را یاد بگیرند (۱)؛ و دیگری برنامه درسی پنهان یا غیررسمی است که پیش از آن به‌وسیله برنامه‌ریزان درسی و معلمان پیش‌بینی شده، اما در برنامه قرار نگرفته است. آنچه فراگیران از فرهنگ خانواده، وسایل ارتباط جمعی، ارتباط دوستان و همسالان، رفتار آموزش‌دهنده و غیره کسب می‌کنند به برنامه درسی غیررسمی یا پنهان مربوط می‌شود. برنامه درسی پنهان گاهی تقویت‌کننده برنامه درسی آشکار و رسمی است و گاهی

برنامه درسی در لغت، به‌معنای میدان مسابقه و یا فاصله و مقدار راهی است که افراد باید طی کنند تا به هدف موردنظر دست یابند. علی‌رغم روشن بودن معنی لغوی مفهوم برنامه درسی، برداشت‌ها و تعاریف زیادی از این واژه وجود دارد. بعضی از صاحب‌نظران، برنامه درسی را به‌عنوان کلیه تجارب یادگیری دانش‌آموزان، تعریف می‌کنند. در این برداشت، برنامه درسی شامل دو مؤلفه اساسی است: یکی برنامه درسی آشکار یا رسمی است که پیشاپیش توسط برنامه‌ریزان درسی یا

مطالعه کیفی تودرس (Todres) و همکارانش، دانشجویان پزشکی شرکت کننده اذعان داشتند که مربیان و اساتید پزشکی مهم ترین عامل موثر در درک بهتر یادگیری ها و در نتیجه عملکرد تحصیلی دانشجویان می باشند (۱۹). مطالعات انجام شده عواملی همچون تعامل استاد- دانشجو (۲۰، ۲۱)، ویژگی های استاد (۲۲)، احترام به دانشجویان (۲۳)، تسلط علمی استاد، علاقه استاد به رشته علمی خود، داشتن اطلاعات مناسب، تشویق دانشجویان (۲۴)، را در عملکرد تحصیلی دانشجویان مؤثر دانسته اند.

پژوهش هایی که تاکنون در رابطه با عوامل مؤثر بر موفقیت و عملکرد تحصیلی انجام شده، محدود به بررسی یک یا تعدادی از عوامل مؤثر بر موفقیت در این آزمون بوده و مدل یا الگوی جامعی یافت نشد که بتواند فراگیران را در جهت دستیابی به نتایج موفق در آزمون های ارزشیابی یاری کند. در قلمرو برنامه درسی نیز بررسی ها نشان دادند که این موضوع مورد غفلت واقع شده و متخصصان این حوزه، برای کمک به داوطلبان کنکور سراسری تاکنون هیچ نوع الگوی برنامه درسی را ارائه نداده اند. محققین پژوهش حاضر، این برنامه درسی مغفول و نومفهوم را، برنامه درسی انفرادی شده نام نهادند. این برنامه درسی دارای مؤلفه های گوناگونی است. در مطالعه حاضر، کنشگران حامی کسانی هستند که نقش پررنگی در شکل گیری برنامه درسی انفرادی شده فراگیران داشته و موفقیت تحصیلی فراگیران، به شدت تحت تأثیر حمایت ها و شرایطی است که آنان فراهم می کنند. واکاوی نقش کنشگران حامی در برنامه درسی انفرادی شده پذیرفته شدگان رشته های پزشکی، دندان پزشکی و داروسازی (کسانی که نتایج موفق در مدرسه، آزمون کنکور و دانشگاه داشته اند)، هم می تواند به خانواده ها و دست اندرکاران آموزشی کمک کند که فراگیران را در رسیدن به بهترین نتایج در ارزشیابی های آموزشی یاری کنند و هم می تواند گامی مؤثر در جهت طراحی یک الگوی کارآمد در این حوزه ها باشد و ضرورت مطالعه حاضر را مشخص می کند. حال پرسشی که در این مطالعه مطرح شده است این است که کنشگران حامی چه نقشی در تنظیم برنامه درسی انفرادی شده پذیرفته شدگان رشته های پزشکی، دندان پزشکی و داروسازی دارند؟

باتوجه به اهمیت آزمون های ارزشیابی در زندگی تحصیلی فراگیران، نومفهوم بودن برنامه درسی انفرادی شده، ضرورت شناسایی نقش کنشگران حامی در برنامه درسی انفرادی شده فراگیران، کمک به فراگیران و خانواده ها در جهت بهبود برنامه

موجب ایجاد مانع و اختلال در آن می شود (۲). ارزشیابی بخش جدایی ناپذیر فرایند یاددهی-یادگیری است و مشخص می کند که چه بخشی از اهداف برنامه های درسی رسمی تحقق یافته است (۱). فراگیران در طول زندگی تحصیلی در آزمون های ارزشیابی مختلفی شرکت می کنند. عوامل مختلف خارج از برنامه درسی رسمی، بر کیفیت این ارزشیابی ها تأثیر می گذارند. این عوامل موجب شکل گیری نوعی برنامه درسی پنهان شده که در قلمرو برنامه درسی، تاکنون مورد بررسی قرار نگرفته و مغفول واقع شده است. محققین حاضر، این برنامه درسی پنهان را، برنامه درسی انفرادی شده نام نهاده اند که شامل؛ اقدامات، امکانات، اطلاعات و مهارت هایی است که هر فرد در اختیار دارد و در مسیر هدایت تجارب یادگیری اش، برای کسب بهترین نتایج آموزشی به کار می برد. باتوجه به تنوع عوامل مؤثر بر عملکرد تحصیلی، برنامه درسی انفرادی شده متفاوتی برای فراگیران شکل می گیرد (۳).

بررسی پژوهش های انجام شده نشان می دهد که برنامه درسی انفرادی شده تاکنون مورد توجه قرار نگرفته است. اما تحقیقات متعددی در رابطه با موفقیت تحصیلی انجام شده که نشان می دهد این متغیر تحت تأثیر عوامل متعددی قرار دارد؛ شناسایی این عوامل موجب تسهیل آماده سازی فراگیران برای ورود به دانشگاه و عملکرد تحصیلی بهتر آن ها در دانشگاه می شود (۴). از جمله مهم ترین این عوامل، عوامل خانوادگی و آموزشی است (۵). براساس نتایج پژوهش های انجام شده؛ نظارت و مشارکت والدین (۶، ۷)؛ انتظارات والدین (۸)؛ تعاملات اجتماعی، یادگیری معنی دار از طریق ارائه اطلاعات به صورت روشن از سوی معلم و رابطه معلم با فراگیران (۹)، نگرش مثبت فراگیر نسبت به خودش، معلم و محیط آموزشی (۱۰)؛ محیط حمایتی مدرسه (۱۱)؛ ویژگی های فردی، دانشی، مهارتی و شخصیتی معلم (۱۲)؛ در موفقیت تحصیلی فراگیران مؤثر بوده است. موفقیت در آزمون ورود به دانشگاه نیز تابع عوامل فردی، آموزشی، فضای خانواده، شرایط اجتماعی- فرهنگی است و از این نظر بین داوطلبان موفق و ناموفق در کنکور تفاوت معنی دار وجود دارد (۱۳). براساس شواهد پژوهش های دیگر، عواملی همچون محیط آموزشی، ویژگی خانوادگی (۱۴-۱۶)؛ سهم سرمایه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در خانواده (۱۷)؛ نوع دیپلم، گروه آزمایشی، جنس، نوع آموزشگاه، تحصیلات و شغل پدر و مادر (۱۸)؛ در موفقیت فراگیران در آزمون سراسری نقش دارند. پژوهش های متعددی موفقیت تحصیلی در دانشگاه را مورد بررسی قرار داده اند. در

درسی انفرادی شده، کمک به مدیران و معلمان و اساتید در جهت بهبود فضای کلاسی و محیط آموزشی به منظور ارتقاء برنامه درسی انفرادی شده فراگیران و نیز براساس پرسش فوق؛ هدف اصلی محققین در مطالعه حاضر، واکاوی نقش کنشگران حامی در برنامه درسی انفرادی شده پذیرفته شدگان رشته‌های پزشکی، دندان پزشکی و داروسازی است که امتحانات مدرسه، آزمون کنکور و نیز امتحانات دانشگاه را با موفقیت پشت سر گذاشته‌اند.

روش‌ها

در این مطالعه به منظور فهم بهتر تجربه زیسته مشارکت‌کنندگان، از روش کیفی از نوع پدیدارشناسی استفاده شده است. شرکت‌کنندگان این مطالعه، پذیرفته شدگان دوره روزانه رشته‌های پزشکی، دندان پزشکی و داروسازی دانشگاه‌های علوم پزشکی شهر تهران بودند و با نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. در تحقیق حاضر ملاک‌های اصلی انتخاب نمونه عبارت بودند از پذیرفته شدگان رشته‌های پزشکی، دندان پزشکی و داروسازی که: الف) در دوره روزانه دانشگاه‌های دولتی پذیرفته شده باشند. ب) ورودی‌های مهر یا بهمن ۱۳۹۸ دانشگاه‌های علوم پزشکی شهر تهران باشند. ج) معدل امتحانات نهایی آن‌ها بیشتر از ۱۹ و معدل امتحانات دروس دانشگاه آن‌ها، تا زمان انجام پژوهش بیشتر از ۱۸ بوده باشد.

جمع‌آوری داده‌ها در شهر تهران و با استفاده از مصاحبه عمیق انجام شد؛ داده‌های زمینه‌ای شامل رشته و محل تحصیل دوران دبیرستان، رتبه و سهمیه کنکور، رشته قبولی در دانشگاه، نام دانشگاه و نوع دوره بود. سؤالات مصاحبه به صورت باز پاسخ و براساس راهنمای مصاحبه بود. راهنمای مصاحبه، مشتمل بر سؤالات کلی پیرامون تجربه یادگیری فراگیران برای شرکت در آزمون‌های مختلف ارزشیابی بود از جمله این که «چه کسانی در موفقیت شما نقش داشتند؟»، «ویژگی آنان چه بود؟»، «چه حمایت‌هایی از جانب آنان دریافت می‌کردید؟».

مدت مصاحبه بین ۳۵ تا ۶۵ دقیقه متغیر بود. مصاحبه‌ها تا رسیدن به مرحله اشباع اطلاعاتی در همه درون‌مایه‌های

حاصله ادامه یافت و تا مصاحبه نوزدهم کامل شد. با این وجود برای اطمینان بیشتر با سه شرکت‌کننده دیگر هم مصاحبه انجام شد که داده‌های جدید چیزی به اطلاعات قبلی اضافه نکرد. ملاحظات اخلاقی از جمله رضایت آگاهانه، حفظ گمنامی و محرمانه‌بودن اطلاعات رعایت گردید. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار تحلیل داده‌های کیفی مکس کیودا (MaxQDA) کدگذاری شد و تجزیه و تحلیل داده‌ها با روش تحلیل مضمون و براساس الگوی هفت مرحله‌ای کلایزی (Colaizzi) خواندن دقیق کلیه توصیف‌ها و یافته‌های مهم شرکت‌کنندگان؛ استخراج عبارات با اهمیت و جملات مرتبط با پدیده؛ مفهوم‌بخشی به جملات مهم استخراج‌شده؛ مرتب‌سازی توصیفات شرکت‌کنندگان و مفاهیم مشترک در دسته‌های خاص؛ تبدیل کلیه عقاید استنتاج‌شده به توصیفات جامع و کامل؛ تبدیل توصیفات کامل پدیده به یک توصیف واقعی خلاصه و مختصر؛ و مراجعه به شرکت‌کنندگان برای روشن نمودن ایده‌های به دست آمده و موثق نمودن یافته‌ها) انجام گرفت (۲۵).

به منظور دستیابی به روایی و پایایی تحقیق، معیارهای ارائه شده توسط گویا و لینکلن (Guba & Lincoln) یعنی مقبولیت، اعتمادپذیری، انتقال‌پذیری و تصدیق‌پذیری مورد توجه و استفاده قرار گرفت (۲۶). در همین راستا با تاکید بر انتخاب مشارکت‌کنندگان واجد شرایط، تعامل مکرر و مستمر با مشارکت‌کنندگان، درگیر نمودن مشارکت‌کنندگان در تفسیر یافته‌ها، مراجعه مجدد به مشارکت‌کنندگان، اتخاذ رویکرد تیمی با استفاده از نظرات جمعی تیم تحقیق و نیز بهره‌گیری از نظرات تأییدی افرادی خارج از مطالعه ولی مطلع و مشرف بر پدیده مورد مطالعه، سعی شد از صحت و اعتبار یافته‌های مطالعه اطمینان لازم حاصل گردد.

یافته‌ها

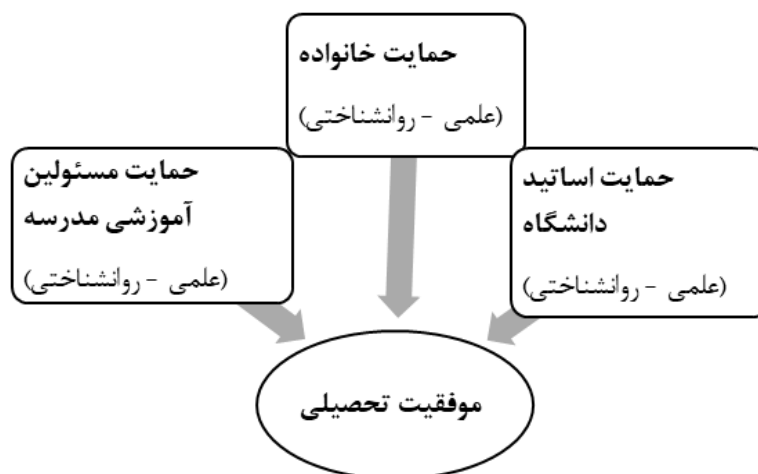
مطالعه حاضر، ۱۹ شرکت‌کننده داشت؛ این افراد، کنکور ۱۳۹۸ و آزمون‌های مدرسه و دانشگاه را با موفقیت پشت سر گذاشته و مشغول به تحصیل در رشته‌های پزشکی، دندان پزشکی و داروسازی بودند (جدول ۱).

جدول ۱: ویژگی‌های جامعه‌شناختی مشارکت‌کنندگان

ردیف	رشته تحصیلی (دبیرستان)	محل تحصیل (دبیرستان)	رتبه کنکور (کشوری)	رتبه در سهمیه منطقه	سهمیه در منطقه	جنسیت	رشته قبولی، نام دانشگاه
۱	علوم تجربی	یزد	۲۵۸	۱۲۲	۲	پسر	پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهران
۲	علوم تجربی	تهران	۱۹۶	۸۳	۱	دختر	پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهران
۳	علوم تجربی	تبریز	۴۵	۱۸	۱	دختر	پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
۴	علوم تجربی	اصفهان	۶۵	۲۷	۱	پسر	پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
۵	علوم تجربی	زنجان	۵۵۰	۲۷۰	۲	پسر	پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
۶	علوم تجربی	بم	۱۶۷	۲۴	۳	دختر	پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهران
۷	علوم تجربی	برازجان	۲۵	۳	۳	دختر	پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
۸	علوم تجربی	قم	۲۵۷	۱۲۴	۲	پسر	دندان پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهران
۹	علوم تجربی	تهران	۱۳۲	۵۶	۱	دختر	دندان پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهران
۱۰	علوم تجربی	آمل	۲۹۳	۱۴۲	۲	پسر	دندان پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهران
۱۱	علوم تجربی	سردشت	۲۷۹	۳۴	۳	پسر	دندان پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهران
۱۲	علوم تجربی	مشهد	۲۳۲	۹۵	۱	دختر	دندان پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
۱۳	علوم تجربی	قزوین	۳۳۹	۱۶۳	۲	پسر	دندان پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
۱۴	علوم تجربی	تهران	۸۶۴	۳۰۸	۱	دختر	داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
۱۵	علوم تجربی	کرمان	۲۷۹۷	۱۳۹۱	۲	پسر	داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
۱۶	علوم تجربی	اراک	۲۱۶۳	۱۰۵۸	۲	پسر	داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهران
۱۷	علوم تجربی	کنگاور	۳۲۹۱	۶۱۵	۳	دختر	داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهران
۱۸	علوم تجربی	پاکدشت	۵۶۸۹	۱۱۱۵	۳	دختر	داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
۱۹	علوم تجربی	اراک	۵۷۶۱	۱۱۳۴	۳	دختر	داروسازی، دانشگاه شهید بهشتی تهران

نتایج حاصل از این مطالعه، در رابطه با نقش کنشگران حامی در برنامه درسی انفرادی شده‌ی پذیرفته‌شدگان رشته‌های پزشکی، دندان پزشکی و داروسازی، در قالب سه کد مفهومی اصلی: حمایت خانواده (شامل کد مفهومی‌های فرعی حمایت علمی خانواده، حمایت خانوادگی، حمایت روانشناختی خانواده)، حمایت مسئولین آموزشی (شامل کد مفهومی‌های فرعی حمایت علمی آموزشی، حمایت روانشناختی مسئولین آموزشی) و حمایت اساتید دانشگاه (شامل کد مفهومی‌های فرعی حمایت علمی اساتید دانشگاه، حمایت روانشناختی اساتید دانشگاه) دسته‌بندی شدند (نمودار ۱).

نتایج حاصل از این مطالعه، در رابطه با نقش کنشگران حامی در برنامه درسی انفرادی شده‌ی پذیرفته‌شدگان رشته‌های پزشکی، دندان پزشکی و داروسازی، در قالب سه کد مفهومی اصلی: حمایت خانواده (شامل کد مفهومی‌های فرعی حمایت علمی خانواده، حمایت خانوادگی، حمایت روانشناختی خانواده)، حمایت مسئولین آموزشی (شامل کد مفهومی‌های فرعی حمایت علمی آموزشی، حمایت روانشناختی مسئولین آموزشی) و حمایت اساتید دانشگاه (شامل کد مفهومی‌های فرعی حمایت علمی اساتید دانشگاه، حمایت روانشناختی اساتید دانشگاه) دسته‌بندی شدند (نمودار ۱).

نمودار ۱: نقش کنشگران حامی در برنامه درسی انفرادی شده‌ی پذیرفته‌شدگان رشته‌های پزشکی، دندان پزشکی و داروسازی

در ادامه نتایج مطالعه و قسمت‌هایی از مصاحبه شرکت‌کنندگان که منجر به استخراج کدهای مفهومی اصلی و فرعی گردید، تبیین شده‌است.

جدول ۲: تجارب پذیرفته‌شدگان رشته‌های سرآمد علوم پزشکی، در زمینه نقش کنشگران حامی (حمایت خانواده) در برنامه درسی انفرادی شده

کد مفهومی اصلی	کد مفهومی فرعی	واحدهای معنایی
حمایت خانواده	خانواده علمی	<ul style="list-style-type: none"> - تحصیلات خانواده - تلاش در جهت برطرف کردن اشکالات درسی فراگیر - انتقال تجربه و اطلاعات - تهیه منابع آموزشی موردنیاز فراگیر - ثبت نام فراگیر در آزمون‌های آزمایشی، کلاس‌های کنکور و رفع اشکال در صورت نیاز
	حمایت روان‌شناختی خانواده	<ul style="list-style-type: none"> - اهل مطالعه و یادگیری بودن - فراهم کردن محیط آرام برای مطالعه - تنظیم زمان مهمانی - تنظیم برنامه استراحت و تفریح باتوجه به برنامه فراگیر - انگیزه‌بخشی - کمک به کاهش استرس - روحیه بخشی - تعامل مداوم با مدرسه - ارزش قائل شدن برای یادگیری فراگیر - انتظارات واقع‌بینانه والدین - الگوی مناسب بودن

توی آزمون‌های آزمایشی شرکت می‌کردم خیلی استرس داشتم، اما بابام همیشه می‌گفت می‌دونم که می‌تونی و مهم اینه که نهایت تلاشت رو بکنی...». شرکت‌کننده ۱۲ بیان می‌کرد: «مادرم خیلی در موفقیت و قبولی من در دانشگاه تاثیر داشت. اون دندان‌پزشکه و همیشه الگوی من بود؛ خیلی هم کمکم کرد. منم تمام تلاشم را کردم تا بتونم مثل اون دندان‌پزشک بشم... به‌نظر من آدم راه موفقیت رو از خانواده یاد می‌گیره...». شرکت‌کننده ۱ بیان می‌کرد: «...گاهی وقتا که خسته و ناامید می‌شدم خانواده‌ام بخصوص مامانم خیلی بهم روحیه می‌دادن... برای خانواده‌ام خیلی مهم بود که من به موفقیت برسم؛ اما هیچ وقت منو تحت فشار نداشتن...» (حمایت روان‌شناختی خانواده).

حمایت مسئولان آموزشی مدرسه: مفاهیم استخراج‌شده از مصاحبه‌ها در این کد مفهومی اصلی، دارای دو کد مفهومی فرعی و ۲۲ واحد معنایی به شرح مندرج در جدول شماره سه است.

بخشی از گفته‌های شرکت‌کنندگان که به نتایج جدول شماره دو منجر شد، بدین شرح است:

شرکت‌کننده ۱۸ بیان می‌کرد: «پدر و مادرم هر دو فرهنگی هستند. اونا خیلی برام هزینه کردند و می‌کنند و تمام تلاشم را کردم که بتونم خوشحالشون کنم». شرکت‌کننده ۱۱ بیان می‌کرد: «...توی خانواده ما مطالعه کردن یک کار مرسومه، از وقتی بچه بودم مامان و بابام رو می‌دیدم که اوقات فراغتتون مشغول مطالعه بودن...». شرکت‌کننده ۹ بیان می‌کرد: «اشکالات درسیمو خصوصاً توی دروس تخصصی یادداشت می‌کردم و هرچند وقت یک‌بار به مامانم می‌گفتم، مامانم با معلم خصوصی هماهنگ می‌کرد، ایشون می‌اومد خونمون و نقاط ضعفم رو برطرف می‌کرد...». شرکت‌کننده ۵ بیان می‌کرد: «...خواهرم سه سال از من بزرگتره و پزشکی می‌خونه، همیشه سوالای درسیمو ازش می‌پرسیدم و اون کمکم می‌کرد...» (حمایت علمی خانواده).

شرکت‌کننده ۶ بیان می‌کرد: «...من موفقیتم رو مدیون پدر و مادرم هستم... همیشه همراهم بودن و حمایت کردن و بهم انگیزه می‌دادن...». شرکت‌کننده ۱۹ بیان می‌کرد: «...اوایل که

جدول ۳: تجارب پذیرفته‌شدگان رشته‌های سرآمد علوم پزشکی، در زمینه نقش کنشگران حامی (حمایت مسئولان آموزشی مدرسه)

کد مفهومی اصلی	کد مفهومی فرعی	واحد‌های معنایی
حمایت مسئولان آموزشی مدرسه	حمایت علمی	<ul style="list-style-type: none"> - دانش بالای معلم و تسلط وی بر محتوای کتاب - تدریس موفق معلم - کلاس‌داری خوب معلم (همچون استفاده بهینه از زمان) - استفاده از روش‌های تدریس فعال در کلاس - آموزش راهبردهای شناختی و فراشناختی توسط معلم و مشاور مدرسه - تأکید بر یادگیری مفهومی به جای یادگیری طوطی‌وار - مهارت معلم در انتقال و تفهیم مطالب - معلم به عنوان تسهیل‌گر مسیر یادگیری - انتقال تجربه و اطلاعات درباره عوامل مؤثر بر موفقیت - تلاش برای بهبود عملکرد تحصیلی فراگیران - برگزاری کلاس‌های کنکور و رفع اشکالات درسی در صورت نیاز
	حمایت روان‌شناختی	<ul style="list-style-type: none"> - شناخت ویژگی‌ها و نیازهای فراگیران - برقراری ارتباط مؤثر با فراگیران - روحیه کار گروهی و مشارکتی دبیران - انگیزه بالای معلم - جو رقابتی یادگیری در کلاس و مدرسه - مشورت با فراگیران برای تصمیم‌گیری‌های مختلف - ارزش قائل شدن برای مسابقات و مباحث علمی - سطح انتظارات متناسب با توان فراگیران - انگیزه دادن به فراگیران - کمک به کاهش استرس - تعامل مداوم با خانواده فراگیر

بخشی از گفته‌های شرکت‌کنندگان که به نتایج جدول شماره سه منجر شد، بدین شرح است:

شرکت‌کننده ۱۰ بیان می‌کرد: «دبیر ریاضی مون خیلی باسواد بود... هم روی مباحثی که ارائه می‌داد مسلط بود؛ هم عالی مطلب رو منتقل می‌کرد. سال یازدهم و دوازدهم دبیرمون بود. همه بچه‌هایی که باهاش کلاس داشتن ازش راضی بودن؛ می‌تونم بگم درصد خوب ریاضی مو مدیون ایشون هستم...».

شرکت‌کننده ۸ بیان می‌کرد: «...سال آخر مشاور مدرسمون خیلی به کلاس ما می‌اومد، درباره روش مطالعه، تست‌زنی، مدیریت زمان و .. اطلاعات خوبی بهمون می‌داد. یادمه روش مدیریت حل سوالات آزمون آزمایشی رو از مشاورمون یاد گرفتم و توی کنکور هم به دردم خورد...». شرکت‌کننده ۱۷ بیان می‌کرد: «... بعضی از دبیرا خیلی براشون مهم بود که خوب بفهمیم، مثلاً دبیر زیست‌مون؛ اگه خط به خط مثل کتاب رو حفظ می‌کردیم، می‌گفت اول باید بفهمید و نیاز نیست کلمه‌به‌کلمه حفظ کنید خودتون باید بتونید به زبان خودتون توضیح بدین...». شرکت‌کننده ۱۳ بیان می‌کرد: «...توی مدرسه که بودیم گاهی وقتا بعضی از درسامون خوب پیش نمی‌رفت مثلاً به تعطیلات می‌خورد یا دبیر مریض می‌شد یا مراسمی چیزی توی مدرسه بود. مدیر مدرسمون

وقتی می‌فهمید عقب افتادیم یا وقتی بچه‌ها درخواست کلاس جبرانی می‌کردن، با معلم‌ها هماهنگ می‌کرد و کلاس جبرانی می‌داشت. سال دوازدهم که بودیم، کلاس‌های رفع اشکال و... توی مدرسه برگزار می‌شد و هرکس به این کلاس‌ها نیاز داشت شرکت می‌کرد» (حمایت علمی مسئولان آموزشی مدرسه).

شرکت‌کننده ۳ بیان می‌کرد: «...سال دوازدهم دبیرامون خیلی تشویقمون می‌کردن، دبیر شیمی مون همیشه می‌گفت: امسال مهم‌ترین سال زندگیتونه و سرنوشت شما رو رقم می‌زنه باید بهترین نتیجه رو بگیرید...». شرکت‌کننده ۷ بیان می‌کرد: «...دوران دبیرستان (دوره دوم)، اول هر سال مدیر به کلاسمون می‌اومد و یکی از مسائلی که خیلی براش مهم بود این بود که بچه‌ها توی آزمون‌های علمی مثل المپیاد شرکت کنن و کلی تشویقمون می‌کرد و می‌گفت انتظارم از شما در حد توانایی شماست، من شما رو باور دارم و می‌دونم که می‌تونید به نتایج عالی برسید ... مسئولین مدرسه واقعاً به فکر ما بودن، برای موفقیت ما همه تلاششون رو انجام می‌دادن و برنامه‌های آموزشی منظمی توی مدرسه داشتیم».

شرکت‌کننده ۱۵ بیان می‌کرد: «ما هر دو ماه یک‌بار جلسه دیدار اولیا و دبیران داشتیم خصوصاً پایه دوازدهم که بودیم حضور توی این جلسات خیلی تأکید می‌شد. به‌نظر من

چون همیشه قبولی‌های زیادی داشت و بیشتر بچه‌ها رتبه‌های خوبی توی کنکور می‌گرفتن، یک دلیلش این بود که جو رقابتی بین بچه‌ها وجود داشت، البته مسئولین مدرسه هم نقش مهمی توی این قبولی‌ها داشتن ... بچه‌های مدرسه اکثراً قوی بودن، برای همین سطح انتظارانشون از بچه‌ها بالا بود» (حمایت روان‌شناختی مسئولان آموزشی مدرسه).

حمایت اساتید دانشگاه: مفاهیم استخراج شده از مصاحبه‌ها در این کد مفهومی اصلی، دارای دو کد مفهومی فرعی و ۲۰ واحد معنایی به شرح مندرج در جدول شماره چهار است.

جلسات خیلی مفید بود. دبیرا درباره نقاط قوت و ضعف بچه‌ها با والدین صحبت می‌کردن و گاهی وقتا حرف‌هایی که ما نمی‌تونستیم با دبیرامون در میون بذاریم، والدین مون به دبیرا انتقال می‌دادن...». شرکت‌کننده ۴ بیان می‌کرد: «... اگر قرار بود تصمیمی گرفته بشه رأی‌گیری می‌کردن مثلاً وقتی قرار بود کتاب‌های جدید برای کتابخونه بخرن؛ معاون مدرسه به همه کلاس‌ها می‌رفت و لیست کتاب‌های مورد نیاز بچه‌ها رو در می‌آورد و بعد مدرسه کتاب‌هایی که اکثر بچه‌ها درخواست کرده بودن رو تهیه می‌کرد». شرکت‌کننده ۲ بیان می‌کرد: «...مدرسه ما یکی از بهترین و معروف‌ترین مدارس شهر بود؛

جدول ۴: تجارب پذیرفته‌شدگان رشته‌های سرآمد علوم پزشکی، در زمینه نقش کنشگران حامی (حمایت اساتید دانشگاه)

کد مفهومی اصلی	کد مفهومی فرعی	واحد‌های معنایی
حمایت اساتید دانشگاه	حمایت علمی	<ul style="list-style-type: none"> - توان علمی بالا - تسلط استاد بر موضوع درسی - مهارت تدریس - ارزشیابی در طول ترم - به اشتراک گذاشتن تجارب تحصیلی - تطابق امتحانات با مطالب درسی ارائه‌شده - پاسخگوی سوالات دانشجویان
	حمایت روان‌شناختی	<ul style="list-style-type: none"> - الهام‌بخش و الگو بودن - مشوق یادگیری - احترام گذاشتن به دانشجو - ارائه بازخورد به دانشجویان - دریافت بازخورد از دانشجویان - انتظارات مشخص - اشتیاق در تدریس - عدم تبعیض قائل شدن بین دانشجویان - ارتباط اثربخش با دانشجویان - جو مثبت یادگیری در کلاس - منضبط بودن - جلب مشارکت دانشجویان در ارائه مباحث علمی - استفاده بهینه از زمان

رو می‌دن و می‌رن و بقیه کار با دانشجو هست که بره بخونه و بفهمه، ولی این که آدم بتونه سوالاتش رو از استادش بپرسه خیلی توی فهمیدن درس تأثیر داره...» (حمایت علمی اساتید دانشگاه).

شرکت‌کننده ۱۲ بیان می‌کرد: «... درس آناتومی با وجود این که درس مشکلی بود، اما استادمون سعی می‌کرد مطالب رو کاملاً تفهیم کنه و در طول تدریسش از ما می‌پرسید که اگر سوالی دارید بفرمایید...». شرکت‌کننده ۱۶ بیان می‌کرد: «... رابطه‌ای که استاد با دانشجو‌ها داره خیلی مهمه، گاهی وقت‌ها بعضی از استادها خیلی از آدم فاصله می‌گیرن و به دانشجو توجهی ندارن و این روی انگیزه آدم تأثیر می‌گذاره...». شرکت‌کننده ۸ بیان می‌کرد: «استاد درس بافت‌شناسی مون از ما می‌خواست که توی کلاس کنفرانس بدیم و بعدش هم خودش توضیحات تکمیلی رو می‌گفت این روش تدریس استاد

بخشی از گفته‌های شرکت‌کنندگان که به نتایج جدول شماره چهار منجر شد، بدین شرح است:

شرکت‌کننده ۹ بیان می‌کرد: «...اکثر اساتید تسلط کامل بر مطالب درسی دارند و این خیلی کمک‌کننده است چون خیلی خوب می‌تونن مطلب را انتقال بدن». شرکت‌کننده ۱۴ بیان می‌کرد: «... بین درس‌هایی که تا الان داشتیم بعضی اساتید در طول ترم و به صورت پیوسته امتحانات کوچک کتبی و شفاهی می‌گیرن و این یک عادت برامون شده که همیشه آماده امتحان باشیم...». شرکت‌کننده ۲ بیان می‌کرد: «درس‌های دوران دبیرستان واقعاً کم حجم بود. الان حجم درسا خیلی بیشتر شده. جدا از این، گاهی اوقات اساتید سوالات عجیب غریب توی امتحان میارن که استرس آدم را بالا می‌بره اما اکثراً از داخل جزوه و کتاب‌هاشون سوال می‌دن...». شرکت‌کننده ۷ بیان می‌کرد: «... گاهی اوقات بعضی از اساتید فقط درسشون

اجتماعی و فرهنگی در خانواده، احتمال موفقیت داوطلبان در آزمون ورود به دانشگاه را بالا می‌برد (۱۷). نتایج مطالعه سلیمی نشان داد که نوع آموزشگاه و تحصیلات پدر و مادر در موفقیت داوطلبان آزمون سراسری نقش دارند (۱۸).

حمایت مسئولان آموزشی مدرسه: تلاش مسئولان آموزشی برای ایجاد جو مثبت در مدرسه و کلاس درس، درگیری تحصیلی فراگیران را بالا می‌برد. فراگیرانی که محیط کلاس درس خود را مثبت ارزیابی می‌کنند، یادگیری بهتری نیز دارند (۲۷). معلم از طریق روش تدریس کارآمد، می‌تواند فراگیران را متحول و هدایت کند تا به انجام تکالیف مرتبط با درس تمرکز کنند (۲۵). محیط و جو کلاس نقش مهم و برجسته‌ای در عملکرد تحصیلی، روان‌شناختی و رفتاری فراگیران دارد (۲۸). کد مفهومی اصلی حمایت مسئولان آموزشی مدرسه در این مطالعه، شامل دو کد مفهومی فرعی: حمایت علمی مسئولان آموزشی مدرسه، حمایت روان‌شناختی مسئولان آموزشی مدرسه می‌باشد. این یافته‌ها نیز، در راستای نتایج تحقیقات مختلفی هستند که به بررسی نقش مسئولان آموزشی مدرسه در یادگیری و پیشرفت تحصیلی فراگیران پرداخته‌اند. از جمله نتایج مطالعه اشنايدر و پرکل (Schneider & Preckel) نشان داد که هم تدریس خوب معلم که منجر به یادگیری معنی‌دار می‌شود و هم رابطه معلم با فراگیران از جمله عوامل تأثیرگذار بر پیشرفت تحصیلی است (۹). ماینا (Maina) در تحقیق خود گزارش داد که چنانچه نگرش فراگیر نسبت به خودش، معلم و مدرسه مثبت باشد موجب موفقیت تحصیلی بیشتر او می‌شود (۱۰). در پژوهش دیگری مورایرا و همکاران (Moreira)، نشان دادند که محیط‌های حمایتی مدرسه نقش مهمی در بهبود عملکرد ضعیف فراگیران دارد (۱۱). نتایج حجازی و همکاران نیز نشان داد که ویژگی‌های فردی، دانشی، مهارتی و شخصیتی معلم در موفقیت تحصیلی فراگیران مؤثر است (۱۲).

حمایت اساتید دانشگاه: اساتید در قلب فعالیت‌های یاددهی - یادگیری دانشگاه جای می‌گیرند (۲۹). کد مفهومی اصلی حمایت اساتید دانشگاه در این مطالعه، شامل دو کد مفهومی فرعی: حمایت علمی اساتید دانشگاه، حمایت روان‌شناختی اساتید دانشگاه می‌باشد. این یافته‌ها، در راستای نتایج تحقیقات مختلفی هستند. در مطالعه کیفی تودرس (Todres) و همکارانش نیز، دانشجویان پزشکی شرکت‌کننده اذعان داشتند که مربیان و اساتید پزشکی مهم‌ترین عامل مؤثر در درک بهتر یادگیری‌ها و در نتیجه

اولش برامون سخت بود اما به یادگیری مومن کمک کرد...». شرکت‌کننده ۵ بیان می‌کرد: «... از این که دانشجوی بعضی از اساتید هستم خیلی لذت می‌برم چون مثل یک الگوی خوب و کامل برای من هستند...» (حمایت روان‌شناختی اساتید دانشگاه).

بحث و نتیجه‌گیری

مطالعه حاضر با هدف واکاوی نقش کنشگران حامی در برنامه درسی انفرادی‌شده‌ی پذیرفته‌شدگان رشته‌های پزشکی، دندان‌پزشکی، داروسازی دانشگاه‌های علوم پزشکی شهر تهران انجام پذیرفت. در راستای رسیدن به این هدف و در جهت رفع کاستی‌های موجود، محققین با استفاده از روش مصاحبه عمیق، تجارب پذیرفته‌شدگان رشته‌های سرآمد دانشگاه‌های علوم پزشکی را مورد بررسی قرار دادند. پس از طی ساز و کار حاکم بر پژوهش و تجزیه و تحلیل داده‌های کیفی حاصل از مصاحبه، یافته‌ها در قالب سه کد مفهومی اصلی، حمایت خانواده، حمایت مسئولان آموزشی مدرسه و حمایت اساتید دانشگاه به‌دست آمد. هر یک از کد مفهومی‌های اصلی، شامل دو کد مفهومی فرعی هستند و هر کد مفهومی فرعی در برگیرنده طیف وسیعی از فعالیت‌ها و نقش‌های کنشگران حامی می‌باشد، که در ادامه مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

حمایت خانواده: والدین اولین افراد اثرگذار بر شکل‌گیری نگرش‌ها و رفتارهای فرزندان هستند به‌گونه‌ای که فرزندان خواسته یا ناخواسته بسیاری از ویژگی‌ها را از والدین خود می‌آموزند. والدینی که انتظارات بالایی دارند فعالیت‌ها و حمایت‌هایی را انجام می‌دهند که رشد شناختی و پیشرفت تحصیلی فرزندان را تقویت می‌کند. آنان ممکن است برای کمک به فرزندان‌شان مطالعه کنند، منابع آموزشی مختلف را فراهم کنند و به‌طور منظم نتایج تحصیلی آنان را چک کنند (۸). کد مفهومی اصلی حمایت خانواده در این مطالعه، شامل دو کد مفهومی فرعی: حمایت علمی خانواده، حمایت روان‌شناختی خانواده می‌باشد. این یافته‌ها، در راستای نتایج تحقیقات مختلفی هستند. از جمله؛ عاشوری و همکاران؛ سجادی و همکاران؛ و نیز نیرمانی و میری نشان دادند که محیط آموزشی و ویژگی‌ها و حمایت‌های خانوادگی بر موفقیت در آزمون سراسری تأثیرگذار است (۱۶-۱۴). همچنین سایر مطالعات، موفقیت تحصیلی را تحت تأثیر نظارت و مشارکت والدین می‌دانند (۷، ۶) و بر نقش خانواده و انتظارات والدین، تأکید می‌کنند (۸). نوغانی و همکاران (۱۳۹۰) نیز در مطالعه خود گزارش دادند که بالا بودن سهم سرمایه اقتصادی،

مدرسه و اساتید دانشگاه هستند، نقش تعیین کننده‌ای در برنامه درسی انفرادی شده فراگیران دارند و به همین سبب، می‌توانند نتایج ارزشیابی‌های تحصیلی را تحت تأثیر قرار دهند. خانواده‌ها، مدیران، معلمان، مشاوران تحصیلی، اساتید و سایر دست‌اندرکاران آموزشی در مدرسه و دانشگاه، باید از حمایت‌هایی که می‌تواند موفقیت تحصیلی فراگیران را در پی داشته باشد، آگاهی یافته و آن‌ها را در زندگی تحصیلی فراگیران در تمام دوره‌های تحصیلی لحاظ نمایند؛ این حمایت‌ها زمینه بهبود برنامه درسی انفرادی شده فراگیران و دستیابی به بهترین نتایج در ارزشیابی‌های دوره‌های مختلف تحصیلی را فراهم می‌کند. با توجه به نتایج مطالعه حاضر، به پژوهشگران در مطالعات آتی پیشنهاد می‌شود که سایر مؤلفه‌های برنامه درسی انفرادی شده پذیرفته‌شدگان رشته‌های پزشکی، دندان پزشکی و داروسازی، از جمله نقش عوامل فردی و روانشناختی را مورد بررسی قرار دهند.

قدردانی

مقاله حاضر برگرفته از رساله دکتری در دانشگاه شهید بهشتی تهران با کد مصوبه ۳۱۸۵۱ می‌باشد. از کلیه شرکت کنندگان در فرایند مصاحبه‌های تخصصی و نیز از اساتید محترم دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه شهید بهشتی که در انجام این مطالعه همکاری‌های لازم را داشته‌اند، تشکر و تقدیر می‌شود.

عملکرد تحصیلی دانشجویان می‌باشند (۱۹). از جمله نتایج مطالعات رمپای و سوپرک (Rampai & Sopeerak)؛ و نیز کیم ولاندربرگ (Kim & Lundberg) نشان داد کیفیت و میزان تعاملات اساتید با دانشجویان یکی از عوامل مهم در موفقیت است (۲۱، ۲۰)؛ مطالعه وین و یانگز (Wayne & Youngs) نشان داد که ویژگی‌های استاد بر موفقیت تحصیلی دانشجویان تأثیر می‌گذارد (۲۲). سلاجقه و صفری در مطالعه خود گزارش دادند که احترام به دانشجویان، نرخ پیشرفت تحصیلی را بالا می‌برد (۲۳). نتایج درخشان و همکاران نیز نشان داد که تسلط علمی استاد، علاقه استاد به رشته علمی خود، داشتن اطلاعات مناسب، تشویق دانشجویان از جمله عوامل مؤثر در پیشرفت تحصیلی دانشجویان هستند (۲۴). آن‌چه به وضوح از یافته‌های این مطالعه دریافت می‌شود؛ این است که کنشگران حامی نقش مهمی در شکل‌گیری برنامه درسی انفرادی شده پذیرفته‌شدگان رشته‌های پزشکی، دندان پزشکی و داروسازی دارند، کنشگران حامی با ارائه حمایت‌های موردنیاز فراگیران می‌توانند آینده تحصیلی خوبی برای آنان رقم بزنند. بنابر این خانواده‌ها، مشاوران، مسئولان آموزشی مدارس و نیز اساتید دانشگاه بایستی در این زمینه اطلاعات لازم را دریافت کنند، تا بتوانند فراگیران را در تنظیم هرچه بهتر برنامه درسی انفرادی شده یاری رسانند. در پایان، آن‌چه از تجربه افرادی که در رشته‌های پزشکی، دندان پزشکی و داروسازی پذیرفته شده‌اند، درک می‌شود؛ این است که کنشگران حامی که شامل خانواده، مسئولان آموزشی

References

1. Fathi vajargah K. [Osol & mafahim barnamerizi darsi]. Tehran: Bal; 2017. [Persian]
2. Maleki H. [barnamerizi darsi (rahnamaye amal)]. 2nd ed. Tehran. Madrese; 2018. [Persian]
3. Fathi vajargah K, Khatamikia L. [Recontextualization of Curriculum studies]. Tehran: Ostadan; 2020. [Persian]
4. Gordon CD, Williams SK, Hudson GA. Stewart J. Factors associated with academic performance of physical therapy students. West Indian Med J 2010; 59: 203- 208.
5. Keshmiri H, Sajjadi K. [Investigating the relationship between satisfaction of environmental factors and students' academic achievement]. TEJ 2020; 14 (3): 533- 540. [Persian]
6. Monadara J. The Impact of Family Functioning on African American Males' Academic Achievement: A Review and Clarification of the Empirical Literature. Teach Coll Rec 2006; 108 (2): 206- 223. [DOI:10.1111/j.1467-9620.2006.00648.x]
7. Tus J. Amidst the Online Learning in the Philippines: The Parental Involvement and Its Relationship to the Student's Academic Performance. IEJRD 2021; 6 (3): 1- 15.
8. Kim Y, Sherraden M, Huang J, Clancy M. Child Development Accounts and parental educational expectations for young children: Early evidence from a statewide social experiment. Soc Serv Rev 2015; 89 (1): 137- 99.

9. Schneider M, Preckel F. Variables associated with achievement in higher education: A systematic review of meta-analyses. *Psychol Bull* 2017; 143 (6): 1- 36. [DOI:10.1037/bul0000098]
10. Maina MJ. Strategies employed by secondary school principals to improve academic performance in Embu West District [dissertation]. Nairobi County (NC): Kenyatta University; 2010.
11. Moreira PA, Dias A, Matias C, Castro J, Gaspar T, Oliveira J. School effects on students' engagement with school: Academic performance moderates the effect of school support for learning on students' engagement. *Learn Individ Differ* 2018; 67: 77- 67. [DOI:10.1016/j.lindif.2018.07.007]
12. Hejazi A, Saki R, Hashemi S, Youselyani G. [Studying teachers' contribution to academic achievement of third-year high school students based on national exam data]. *TEJ* 2020; 14 (4): 971-980. [Persian]
13. Nourbakhsh SM, Haeri M. [Sociological survey of success in entrance examination]. *High Educ Lett* 2011; 4 (15): 33-57. [Persian]
14. Ashouri M, Vahedi S, adib Y, Badri R. [Discovering the experience of failing university entrance exam among applicants: A grounded theory study]. *Psycho science* 2021; 19 (96): 1593- 1606. [Persian]
15. Sajadi R, Karamdoost N, Dorrani K, Salehi K, Moghaddamzadeh A. [Exploring the key success factors of top people in the university entrance exam]. *Journal of Higher Education Curriculum* 2018; 8 (16): 163-190. [Persian]
16. Narimani M, Miri M. [Factors influencing on academic success of top rated entrance exams: Grounded theory]. *Jiera* 2017; 11(38): 59-79. [Persian]
17. Noghani M, Ahanchian M, Rafiee M. [The impact of Economic, Social, and Cultural capitals on success in University Entrance Examination]. *Iran Educ Soc* 2012; 1 (1): 191- 218. [Persian]
18. Salimi J, Pasalari H. [The Role of Social and educational characteristics of hormozgan province high school students on their success in university entrance exam]. *Measur Educ Eval Stud*. 2017; 7 (18): 91- 125. [Persian]
19. Todres M, Tsimtsiou Z, Sidhu K, Stephenson A, Jones R. Medical students' perceptions of the factors influencing their academic performance: An exploratory interview study with high-achieving and re-sitting medical students. *Med teacher* 2012; 34 (5): e325- 331. [DOI:10.3109/0142159X.2012.668626]
20. Rampai N, Soperak S. The Development Model of Knowledge Management via Web-Based Learning to Enhance Pre-Service Teacher's Competency. *TOJET* 2011; 10 (3): 249- 254.
21. Kim YK, Lundberg CA. A structural model of the relationship between student–faculty interaction and cognitive skills development among college students. *Res High Educ* 2016; 57 (3): 288- 309.
22. Wayne AJ, Youngs P. Teacher characteristics and student achievement gains: A review. *Rev Educ Res* 2003; 73 (1): 89-122. [DOI:10.3102/00346543073001089]
23. Salajegheh A, Safari S. [Relationship between professional ethics and function of professors]. *Eth Scie Techno* 2015; 10 (3): 103- 110. [Persian]
24. Derakhshan A, Darabi M, Saeedi M, Kiani M. [Study Professors Opinion of Mashhad University of Medical Sciences about the Criteria for a Good Professor]. *Med Ethics* 2014; 8 (26): 182- 9. [Persian]
25. Sheikh Mohammadi Z, Khalkhali A. [Principals' lived experience of curriculum leadership in secondary schools]. *Jsa* 2018; 6 (1): 22- 42. [Persian]
26. Khalajinia Z, Nikbakht Nasrabadi A, Behboodi- Moghadam Z, Yadollahi P, Abbasi M. [Returning to life, the Lived Experiences of Pregnancy in Women with HIV: A Phenomenological study]. *Armaghane-danesh* 2016; 21 (5): 465- 480. [Persian]

27. Dorman J P, Fraser B J. Psychosocial environment and affective outcomes in technology-rich classrooms: Testing a causal model. *Soc Psychol Educ* 2009; 12 (1): 77- 99. [DOI:10.1007/s11218-008-9069-8]
28. Bye N, Hasan Abadi H, Kavousian J. [Structural Model of competence beliefs and classroom Perceptions with students' academic achievement: The role of behaviors and beliefs of progress]. *Int J Appl Psychol*. 2016; 11 (2): 67- 83. [Persian]
29. Zolfagharian M, Aminbeidokhti A, Jafari S. [Structural Relationship of Faculty-Student Interaction and Faculty's Active Teaching Method with Students' Competencies development by Mediating the Knowledge Acquisition]. *Jiera* 2018; 12 (40): 181- 204. [Persian]